

AGS **Acta Geographica
Silesiana**

11 / 4 (28)

Pro memoriam



Prof. dr hab.
Maria A. Głazowska
1912–2016
Wydział Geograficzny,
MGU im. Łomonosowa,
Moskwa, Rosja



Doc. dr
Remigiusz Więckowski
1932–2017
Wydział Nauk o Ziemi
UŚ, Sosnowiec



Mgr
Irena Pawelczyk
1960–2017
Absolwentka WNoZ
UŚ, Sosnowiec



Dr
Mieczysław Leśniok
1960–2017
Wydział Nauk o Ziemi
UŚ, Sosnowiec



Uniwersytet Śląski
Wydział Nauk o Ziemi
Sosnowiec 2017

Rada Redakcyjna (Editorial Board):

Tadeusz SZCZYPEK – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec* – redaktor naczelny (Editor-in Chief)
Wacław ANDREJCZUK – *Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej* – redaktor tematyczny – geografia fizyczna (thematic editor – physical geography)
Jolanta PEŁKA-GOŚCINIAK – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec* – redaktor językowy (language editor)
Ivan I. PIROZHNIK – *Akademia Pomorska, Słupsk* – redaktor językowy (language editor)
Oimahmad RAHMONOV – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec* – redaktor tematyczny – ekologia (thematic editor – ecology)
Jerzy RUNGE – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec* – redaktor statystyczny (statistical editor)
Maria TKOCZ – *Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa, Katowice* – redaktor tematyczny – geografia społeczno-ekonomiczna (thematic editor – socio-economic geography)

Rada Naukowa (Associate editors)

Mirzohamdā E. CHOŁBIEGOW – *Tadżycki Państwowy Uniwersytet Medyczny im. Awicenny, Duszanbe (Tadżykistan)*
Radosław DOBROWOLSKI – *Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin*
Jacek JANIA – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec*
Karel KIRCHNER – *Instytut Geoniki Akademii Nauk Republiki Czeskiej, Brno (Czechy)*
Marzena LAMPARSKA – *Uniwersytet Śląski, Sosnowiec*
Regina MORKŪNAITĖ – *Instytut Geologii i Geografii, Wilno (Litwa)*
Magdalena RATAJCZAK-SZCZERBA – *Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań*
Bogdan RIDUSZ – *Narodowy Uniwersytet Czerniowiecki im. J. Fiedżkowicza, Czerniowce (Ukraina)*
Fiodor A. ROMANIENKO – *Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. M. W. Łomonosowa, Moskwa (Rosja)*
Walerian A. SNYTKO – *Instytut Geografii im. W. B. Soczawy SO RAN, Irkuck (Rosja)*
József SZABÓ – *Uniwersytet Debreczyński, Debreczyn (Węgry)*
Zdeněk SZCZYRBA – *Uniwersytet Palackiego, Olomuniec (Czechy)*
Borys P. WŁASOW – *Białoruski Uniwersytet Państwowy, Mińsk (Białoruś)*

Recenzenci (Reviewers): Alicja BARĆ, Olga I. BAŻENOWA, Anna CZAPLIŃSKA, Andrzej KAMIŃSKI, Marek KASPROWICZ, Marzena LAMPARSKA, Ivan PIROZHNIK, Olga S. ROMANOWA, Adam ROSTAŃSKI, Marek SOBCZYŃSKI, Alina URBISZ, Zbigniew WILCZEK

Copyright © 2017
by Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego
by Authors

Wydawca:
Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego
ul. Będzińska 60, 41-200 Sosnowiec

ISSN 1897–5100

Elektroniczna wersja czasopisma jest dostępna pod adresem: <http://www.wnoz.us.edu.pl/ags.php>
Electronic version of journal – <http://www.wnoz.us.edu.pl/ags.php>

Za wiarygodność informacji przedstawionych w artykułach odpowiadają Autorzy.
Poglądy redakcji nie zawsze muszą być zgodne z opiniami Autorów.
За достоверность сведений, изложенных в статьях, ответственность несут авторы.
Мнение редакции может не совпадать с мнением авторов материалов.
Authors have responsibility for credibility of information set out in the articles.
Editorial opinion can be out of phase with opinion of the authors.

Spis treści
Оглавление
Contents

70-lecie Białowieskiego Parku Narodowego (<i>70 лет Беловежского национального парка; 70th anniversary of Białowieża National Park</i>).....	4
Мария И. Герасимова, Валериан А. Снытко, Тадеуш Шипек : Научное творчество профессора Марии Альфредовны Глазовской (<i>Twórczość naukowa Profesor Marii Alfredowny Glazowskiej; Scientific activities of Professor Maria Alfredowna Glazovskaya</i>).....	5
Anna Majewska : Funkcjonowanie żydowskich domów modlitwy w XIX i XX wieku na obszarze współczesnego województwa śląskiego (<i>Функционирование еврейских молитвенных домов в XIX и XX веках на территории современного Силезского воеводства; Functioning of Jewish prayer houses in the 19th and 20th centuries in the area of the modern Silesian Voivodeship</i>).....	13
Wojciech Puchejda, Roman Kurka : Zarys warunków fizycznogeograficznych Pustyni Negev, Izrael (<i>Очерк физико-географических условий пустыни Негев, Израиль; Outline of the physico-geographical conditions of the Negev Desert, Israel</i>).....	27
Stanisław Wika, Andrzej Brzeg, Bimba-Cyren B. Namzałow, Walerian A. Snytko, Tadeusz Szczypiek : Roślinność wodna i błotna Jeziora Czarnego w sąsiedztwie Manchan-Elysu, Zachodnie Zabajkale (<i>Водная и болотная растительность оз. Черного у массива Манхан-Элысу, Западное Забайкалье; Aquatic and wetland vegetation of Chernoye Lake near sandy complex Mankhan-Elysu, Western Trans-Baikal region</i>).....	45
Zbigniew Wilczek, Mariusz Simka, Magdalena Zarzycka : Walory ekoturystyczne fitocenoz leśnych doliny potoku Korzeniec w Puszczy Pszczyńskiej (<i>Экотуристские ценности лесных фитоценозов долины реки Коженец в Пущинской пушче; Ecotouristic values of forest phytocoenoses of the Korzeniec stream valley in the Pszczyna Forest Area</i>).....	57
Aleksandra Zienciewicz : Rola czynników otoczenia instytucjonalnego w zagospodarowaniu turystycznym etnoregionu kaszubskiego (<i>Роль факторов институциональной среды в туристском освоении Кашубского региона; Role of factors of institutional environment in the tourist development of the Kashuba region</i>)	71

70-lecie Białowieskiego Parku Narodowego
70 лет Беловежского национального парка
70th anniversary of Białowieża National Park



Wszystkie fotografie – Все фотографии – All photos by: W. Zarzycki – В. Зажицки – W. Zarzycki

Białowieży Park Narodowy, jeden z najstarszych rezerwatów przyrody w Polsce i Europie, obecny status uzyskał w 1947 roku (jako rezerwat ochrony żubrów został utworzony w 1921 roku, a zreorganizowany – w 1932 r.). Naturalne ekosystemy parku reprezentują najlepiej zachowaną część Puszczy Białowieskiej – ostatniego w Europie fragmentu pierwotnego lasu oraz największą dziką populację żubra na świecie (*Bison bonasus*), która liczy około 1000 osobników w polskiej i białoruskiej części parku. W 1979 roku Białowieży Park Narodowy został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, która od 1992 roku obejmuje również białoruską część Parku Narodowego „Puszcza Białowieska”. Tworzą one razem rezerwat biosfery – jeden z trzech unikatowych transgranicznych obiektów światowego dziedzictwa przyrodniczego w Europie.

Беловежский национальный парк, один из старейших природных резерватов Польши и Европы, современный статус получил в 1947 г. (как резерват охраны зубра создан в 1921 г., реорганизован в 1932 г.). Природные экосистемы парка представляют наиболее сохранившуюся часть Беловежской пушчи – последнего в Европе фрагмента девственных лесов, а также крупнейшую в мире дикую популяцию европейского зубра (*Bison bonasus*), которую представляют около 1000 особей в польской и белорусской частях парка. В 1979 г. Беловежский национальный парк был включен в Список Всемирного наследия ЮНЕСКО, который с 1992 г. охватывает также белорусскую часть Национального парка „Беловежская пушча”. Вместе они создают биосферный резерват – один из трех в Европе уникальных трансграничных объектов Всемирного природного наследия.

The Białowieża National Park has existed in present form since 1947 (origins – from 1921 and 1932). It protects: 1) the best preserved part of the Białowieża forest – the last European fragment of the primeval forest, and 2) estimated for about 1000 specimens, the world biggest free-living population of wisent (*Bison bonasus*). In 1979 the National Park was listed as the UNESCO World Heritage Site, which has included also the part of Belarussian National Park “Belovezhskaya Pushcha” since 1992. Together they create one the three European transboundary UNESCO Nature Heritage Sites.